

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-639

24.9.2018

INSR Insurance Group ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Løft av printer på båt - ulykke - skadelig arbeidsprosess - yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Forsikrede fikk vondt i ryggen under løfting/bæring av printer om bord i båt. Tvist om han ble utsatt for en arbeidsulykke, eventuelt om skaden skyldes påvirkning fra skadelig arbeidsprosess. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at hendelsen ikke kunne anses som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrep. Nemnda bemerket videre at løfting av printer om bord i en båt, ikke kunne karakteriseres som en skadelig arbeidsprosess. Lovbestemmelsens bokstav c kom dermed ikke til anvendelse og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (servicetekniker, f. 1967) fikk vondt i ryggen under løfting/bæring av printer 4.11.11. I skademeldingen til selskapet, 15.11.11, er opplyst at hendelsen skjedde på S. verft ved "løfting/bæring av tungt utstyr ombord i båt. Utløsende faktor mest sannsynlig kombinasjon av løfting og vridning ved flytting av utstyret gjennom smale dører med ca. 60 cm høye dørstokker". MR påviste et venstresidig paramediant prolaps, og forsikrede ble operert 28.2.12. Det fremgår av operasjonsbeskrivelsen at plagene oppstod "i forbindelse med et tungt løft 02.11.11"

Selskapet ba forsikrede gi en beskrivelse av hendelsesforløpet og om å opplyse om dagens helsesituasjon, jf. brev 11.4.12 med senere purringer.

Skaden ble meldt til Nav i mars 2012, som godkjente "feil løfting/forflytning/forvridning i ryggen" som yrkesskade 14.6.12.

Forsikrede ga ikke ytterligere beskrivelse av hendelsen og selskapet avslo kravet 7.9.12, under henvisning til manglende ulykkesmoment/arbeidsulykke. Forsikrede v/advokat klaget 21.6.17, og ba oppnevnt sakkyndig for å utrede skaden. I brevet beskrives hendelsen slik:

Når det gjelder løftet som ble foretatt ulykkesdagen den 02.11.11 var dette gjennomført i forbindelse med at seks printere skulle leveres på en stor supplybåt. Etter en befaring på båten ble det bestemt at det mest hensiktsmessige var å dele printerne i to å sette dem på en palle med pallekarmer og bruke kran til øverste dekk dvs. helikopterdekket. ... fikk hjelp av 3-4 mann fra verftet til dette. Deretter ble de løftet av pallen og båret til nærmeste dør på båten. Dørens utforming var smal med høye dørkarmer ca. 45-60 cm. Printerne måtte løftes over disse før de kunne settes sammen og fraktes videre på tilhørende hjul. På grunn av utformingen av døren kunne det bare være to mann pr. printer. I forbindelse med dette løftet gikk ... baklengs inn og over dørstokken. Slik ... husker det var det da han skulle skifte vekt fra venstre fot til høyre fot, som han hadde fått over dørstokken, at han fikk akutte smerter i korsryggen. Han avsluttet arbeidet umiddelbart etter dette.

...

... total vekt på printerne var 100 kg fordelt på to personer, over en dørstokk som var høyere enn vanlig, 45-65 cm. Det var en trang passasje som medførte at det kun var to personer som foretok løftet til forskjell fra tre eller fire som normalt. I tillegg var klageren som gikk baklengs opp over dørstokken og fikk dermed det tyngste løftet når printerne var midt over dørstokken.

Forsikrede fikk nytt prolaps samme sted januar 2016, med påfølgende operasjon. Han jobber i 60 % stilling og mottar arbeidsavklaringspenger.

Selskapet avsto kravet på ny 18.9.17.

I brev 30.4.18 opplyste forsikrede at han ikke tidligere, i sin tid hos arbeidsgiveren, hadde levert en printer til et skip. "For øvrig påpekes det at printeren ble heiset om bord med en kran, men at dørterskelens høyde 45-60 cm gjorde det umulig å benytte et sekkehjul som vanligvis ville vært brukt for å frakte printeren gjennom døråpningen. ..."

Etter henvendelse fra sekretariatet, opplyste selskapet 25.6.18 at det ikke påberoper foreldelse, og bekreftet at det vil dekke nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand.

Etter at forsikrede var blitt kjent med sekretariats vurdering av saken, skrev han i brev 27.7.18:

Til utdypning av det ovennevnte var det da klager gikk over det dype trinnet at han fikk mesteparten av printerens vekt over seg. Det var da han skiftet vekt fra høyre til venstre fot for å unngå å få hele printeren over seg. Han fikk deretter akutte smerter og arbeidet ble umiddelbart avsluttet.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har vært utsatt for en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a. Det dreier seg om et tungt løft over en dørstokk som var høyere enn vanlig, og i en trang passasje. Vanligvis ville man vært flere personer om løftet, og brukt sekkehjul. Han fikk det tyngste løftet da printeren var midt over dørstokken, og han gikk baklengs. Det forelå følgelig et løft av en spesielt tung gjenstand og arbeid i forkjær stilling. Det kreves da bare mindre avvik fra den daglige arbeidssituasjonen før en arbeidsulykke kan påvises, jf. Rt-2007-882 avsnitt 38. Det må dessuten legges vekt på at Nav har godkjent tilfellet som yrkesskade.

Subsidiært foreligger det påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser og at tilfellet er omfattet av yfl. § 11 første ledd bokstav c. Han var underlagt arbeidsgivers kontroll med hensyn til gjennomføringen.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er en arbeidsulykke. Skader oppstått i forbindelse med løft, bæring o.l. godkjennes i alminnelighet ikke som yrkesskade med mindre det er inntruffet noe ulykkesartet, eller forsikrede er blitt utsatt for en usedvanlig påkjenning som ligger utenfor arbeidets vanlige ramme. Flytting og bæring av maskiner ut og inn av kundelokaler er utvilsomt innenfor arbeidets alminnelige ramme. Vekten var kjent, de hadde befart stedet på forhånd og planlagt hva de skulle gjøre for å få den inn. Det foreligger ingen opplysninger om at arbeidsoppgaven som utløste smerten hadde noe ulykkesmoment ved seg, eller representerte en aktivitet som er uvanlig i hans arbeid eller medførte en usedvanlig påkjenning eller belastning slik loven krever. Selskapet er ikke bundet av Navs vurdering.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om forsikrede har vært utsatt for en arbeidsulykke, jf. yrkesskedeforsikringsloven (yfl.) § 11 første ledd bokstav a. Subsidiært reiser saken spørsmål om skaden skyldes påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Nemnda behandler først om forsikrede har vært utsatt for en arbeidsulykke slik dette begrepet er definert i yfl. § 11 første ledd bokstav a. Det fremgår av forarbeidene til yrkesskedeforsikringsloven at begrepet arbeidsulykke skal forstås på samme måte som samme begrep i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I folketrygdloven defineres to ulike kategorier arbeidsulykker: det markerte ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre ending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Nemnda kan ikke se at det er opplyst om noen plutselig ytre hendelse, og kan da ikke se at det markerte ulykkesbegrepet kan få anvendelse.

Nemnda drøfter så om det avdempede arbeidsulykkebegrepet kan få anvendelse, og viser til Høyesteretts generelle drøftelse av skader ved løft i Rt. 2007 s. 882 avsnitt 39:

For at skader ved løft av gjenstander skal være omfattet av det avdempede arbeidsulykkebegrepet, må det være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter.

For at hendelsen skal kunne rubriseres som en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet må det foreligge en konkret tidsbegrenset ytre hending som har medført en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid.

Slik nemnda ser det, ligger den aktuelle arbeidsoppgave innenfor forsikredes normale arbeidsoppgaver som servicetekniker. Dette selv om slike løft normalt gjennomføres ved bruk av hjelpemidler og av flere personer. Den omstendighet at det var første gangen forsikrede leverte printere til et skip, kan heller ikke tillegges vekt. At skipets utforming medførte enkelte vanskeligheter, jf. den høye terskelen og trange gangen, er etter nemndas syn heller ikke tilstrekkelig for å anse at arbeidet medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid. Vekten av printeren var heller ikke uventet.

Nemnda går derfor over til å behandle forsikredes anførsel om at tilfellet er omfattet av yfl. § 11 første ledd bokstav c. Bestemmelsen utvider dekningene etter bokstavene a og b til også å omfatte annen skade som skyldes "påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser". Høyesterett oppsummerer i Rt. 2011 s. 368 avsnitt 45 rettstilstanden slik:

På bakgrunn av forarbeidene til yrkesskadeforsikringsloven og disse to dommene kan det legges til grunn at § 11 første ledd bokstav c ikke er ment å ha et vidt anvendelsesområde. Bestemmelsen skal fungere som en sikkerhetsventil for tilfelle som ligger nær opp til hva som dekkes etter bokstav a eller b.

I avsnitt 46 i dommen fra 2011 sier Høyesterett at "arbeidsprosesser" vil kunne omfatte rent "manuelle arbeidsoppgaver", og at det nok foreligger "en arbeidsprosess" selv om arbeidstakeren har en viss valgmulighet med hensyn til utførelsen, f.eks. fordi det er naturlig å velge en fremgangsmåte fremfor en annen. Men Høyesterett understreker samtidig at det i uttrykket "skadelige" ligger en anvisning på en begrensning.

Etter nemndas syn er det vanskelig å karakterisere løftingen av en printer om bord i et skip som en "skadelig arbeidsprosess". Nemnda kan da ikke se at bokstav c får anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).